

BUITEN

4^E JAARGANG N^O. 7.

ZATERDAG 12 FEBRUARI 1910.

Foto G. Fähle.

AROSA. BOSCH EN BERGEN.

INHOUD:

OVERZICHT VAN DE WEEK	BLZ. 74
KLEINE TUINEN EN KLEINE BOOMEN, DOOR DE GREEFF	74
OVERVLOED, DOOR J. WINKLER PRINS (GEDICHT).	75
NA DEN SNEEUWVAL, DOOR J. P. D. LOKHOF, GEÏLLUSTREERD	BLZ. 73 EN 76
HET GETAL 14. DOOR P. FRANSEN JZN.	BLZ. 77
ONZE ZANGVOGELS EN HUN VIJANDEN III, DOOR J. L. F. DE MEYERE	77
DE IJSFEESTEN TE DAVOS, DOOR DE BRUÏNE PLOOS VAN AMSTEL, GEÏLLUSTREERD	BLZ. 78—80
MIJN VRIEND JACK OF DE WONDERLIJKE AVONTUREN VAN EEN AMATEUR-FOTOGRAAF, GEÏLLUSTR. (VERVOLG)	BLZ. 80
GROOTE PLANTEN, DOOR E. TH. W.	82
WAT DRIJFT DAAR? DOOR J. WINKLER PRINS (GEDICHT)	82
EEN MOSLEMSCHE BEGRAFENIS, DOOR D. BARENDSE.	82
VOGELS IN FEBRUARI, DOOR W., GEÏLLUSTREERD.	83
DUPLEX-BEGONIA'S, DOOR E. TH. W.	84

BERICHTEN VAN REDACTIE EN UITGEVERS.

Alle kopij ook die met illustraties, zoomede afzonderlijke illustraties (fotografieën, teekeningen, enz.), gelieve men te zenden aan de redactie, Rokin 74—76, Amsterdam. Duidelijke naam en adresvermelding wordt verzocht ook achter op de foto's.

De uitgevers verzoeken beleefdelijk dit blad te noemen als men naar aanleiding van eene advertentie, een aanvraag of een bestelling aan een adverteerder doet.

Het auteursrecht voor den inhoud van dit blad wordt verzekerd overeenkomstig de Wet van 28 Juni 1881, Stbl. No. 214.

OVERZICHT VAN DE WEEK.

31 JANUARI. Het Haagsche uitbreidingsplan wordt door den gemeenteraad aldaar aangenomen.

Optreden van een nieuw ministerie Dragoumis in Griekenland. Men vreest, dat de voorgenomen bijeenroeping der nationale vergadering tot een Grieksch-Turksch conflict zal leiden.

1 FEBRUARI. De Eerste Kamer betuigt hare deelneming met de ramp, die Frankrijk getroffen heeft.

De berichten omtrent de overstroming in Frankrijk luiden gunstiger. Te Parijs zijn de kaden weer voor het verkeer opengesteld.

Dood van den Duitschen dichter O. J. Bierbaum.

De Porte vestigt de aandacht der mogendheden op de gevolgen, die kunnen voortvloeien uit het deelnemen der Kretzeners aan de Grieksche nationale vergadering.

In Noorwegen treedt een nieuw ministerie op onder Konow, president van het Storting.

Mijnongeluk te Primero in Colorado, waarbij meer dan 100 werklieden, meest Slaven en Hongaren, omkomen.

Ontploffing in een mijn te Drakesboro, Kentucky; 30 dooden, 20 zwaar gewonden.

2 FEBRUARI. Aan den gemeenteraad van Amsterdam wordt een adres met honderden handteekeningen in zake den bouw van een raadhuis aan den Dam gezonden.

De gespannen verhouding tusschen Turkije en Griekenland eenerzijds en Turkije en Bulgarije anderzijds wordt dreigender 120.000 man redifs zijn opgeroepen voor wapenoefeningen aan de Golf van Saloniki. Aan de bladen te Konstantinopel wordt verboden militaire berichten op te nemen.

Admiraal Gamble, de Engelsche zeeofficier, die de Turksche vloot heeft helpen hervormen, neemt ontslag, naar men zegt in verband met de Kretzenzer quaestie.

De Saksische Fabrikantenbond protesteert bij den Bondsraad nadrukkelijk tegen het door Pruisen voorgestelde wetsontwerp tot invoering van riviertollen, en beroept zich op den door de rijksgroondwet gewaarborgden tolvrijdom voor de Duitsche rivierscheepvaart.

Bij de stemming in de commissies uit den Bondsraad blijven de staten die tegen den riviertol zijn (Saksen, Baden, Hessen en twee Thüringsche staten) in de minderheid.

3 FEBRUARI. Parijs keert meer en meer tot het gewone leven terug. Ook in de omstreken is een algemeene verbetering merkbaar. Vuurregen van meteorieten nabij Florence.

De beschermende mogendheden deelen aan Turkije mede, dat zij Kreta weer zullen bezetten, als de Kretzenzers afgevaardigden naar de nationale vergadering te Athene zenden.

De Grieksche regeering stelt de bijeenroeping der nationale vergadering uit tot December.

Een kanonneerboot, bemand door Nicaraguaansche opstandelingen, beschiet de stad Greytown, ondanks het verbod van het Britsche oorlogsschip dat daar ter reede lag.

4 FEBRUARI. P. van Hoek, inspecteur van landbouwonderwijs, benoemd tot directeur-generaal van landbouw.

Indiening van het wetsontwerp tot wijziging van het Pruisische kiesrecht. Daarbij blijft de openbare wijze van stemmen gehandhaafd, evenals het drieklassenstelsel, dit laatste eenigszins verbeterd; alleen de indirecte verkiezing wordt afgeschaft.

De *Frankf. Ztg.* spreekt de hoop uit, dat de Pruisische riviertolpolitiek zal afstuiten op den tegenstand van Nederland en Oostenrijk, zonder wier toestemming op Rijn en Elbe geen tol kan worden geheven.

5 FEBRUARI. Het Pruisische kiesrechtvoorstel wordt door de links- en rechts-liberale bladen scheidt veroordeeld. Het behoud van de openbare stemming wordt ook door de centrumbladen een groote fout genoemd. Alleen de streng conservatieve bladen zijn niet ontevreden.

De Seine is tot dusver 3.60 M. gevallen; de gezondheidstoestand is gunstig gebleven. Minister-president Briand deelt in den ministerraad mede, dat de gevolgen der overstroming minder erg zijn dan eerst gevreesd werd.

Ontploffing in een mijn te Earnest nabij Indiana. Elf dooden.

De Grieksche gezant verklaart officieel den Turkschen minister van buitenlandsche zaken, dat de vrees, verwekt door het samenroepen van een nationale vergadering, ongegrond is. De verkiezingen zullen eerst in December a.s. of in Januari 1911 gehouden worden. De Turksche minister verklaart, dat ook de Porte betrekkingen van goede nabuurschap met Griekenland wenscht te onderhouden. Voor het oogenblik schijnt het gevaar dus van de lucht.

Jubileum-tentoonstelling van „Avicultura” te 's-Gravenhage.

6 FEBRUARI. De Perzische minister van buitenlandsche zaken neemt zijn ontslag, naar aanleiding van een interpellatie in het parlement over het verblijf der Russische troepen in Perzië.

7 FEBRUARI. Burg. en Wethouders van Amsterdam dienen een voordracht in, waarin zij den Raad voorstellen, zoo spoedig mogelijk een onderzoek in te stellen naar de wijze, waarop een nieuw Raadhuis — in 't bijzonder op den Dam — zal kunnen tot stand komen.

De Fransche regeering besluit 20 miljoen francs aan te vragen voor nieuwe hulp aan de slachtoffers van de overstroming.

KLEINE TUINEN EN KLEINE BOOMEN.

IN vele particuliere tuinen missen wij nog steeds enkele vruchtboomen, welke zoo gemakkelijk een plaatsje zouden kunnen krijgen, als men er maar enig werk van maakte en eenige moeite voor deed. Aangezien het nu nog tijd is om boomen te planten, vinden wij het niet ondienstig om onze lezers er nogmaals op te wijzen, hoe men zelfs in kleine tuinen vruchtboomen kan planten met heel veel kans op succes. Dat succes kunnen wij alleen dan verzekeren, als men onze aanwijzing en advies volgt en afwijkt van de vroeger gevolgde gewoonte, n.l. in een tuin, waar men meer of minder ruimte had, één of meer hoog- of halfstam boomen aan te planten, welke dan na verloop van, ja! tien of vijftien jaar, pas begonnen te dragen; een langen tijd had men dan de boomen voor niets onderhouden en verzorgd, totdat men het eindelijk moe werd en den boom maar aan zijn lot overliet, in afwachting van de dingen, die komen zouden. Intusschen raakte de liefhebberij voor vruchtboomen bedenkelijk aan het tanen en men dacht er niet aan om nieuwe boomen aan te planten, want men bracht zich het oude gezegde in herinnering: „boompje groot, plantertje dood”, met „groot” werd dan wellicht bedoeld „vruchtvoortbrengend”. Al moge dit gezegde dan wat al te sterk zijn, toch was het waar, dat men langen tijd moest wachten, voordat die boomen wat van betekenis gingen dragen, iets wat den lust benam om er meer aan te planten.

Gelukkig is dat thans heel anders. Nu plant men boomen en over twee of drie jaar beginnen ze al aardig te dragen. Ze kunnen natuurlijk geen groote hoeveelheden geven, maar wel mooie, groote, lekkere vruchten, als men althans de goede soorten weet te nemen. We hebben tegenwoordig boompjes, die, hoewel klein en jong nog, reeds vroeg beginnen te dragen. Vroeger waren er die boompjes ook wel, maar men kende ze niet, ze waren niet zoo ingeburgerd. Om verschillende redenen is dat thans heel anders en treft men allengs meer van die wonder-exemplaren aan.

Wij hebben het oog op de kleine vormboomen van appel en peer, en wel die, welke op dwergonderstam, of liever op onderstam voor dwergboomen zijn veredeld. De peer op kwee en de appel op paradijs voor zware, en op doucin, voor lichtere gronden. Wat dit wil zeggen? Met dit uit te leggen, zullen wij onze lezers niet vermoeien, als men met het bestellen er maar aan denkt den kweeker den wensch te kennen te geven, dat men boompjes wil planten op dwergonderstam; de kweeker weet er dan alles van en zal, voor zoover dat wenschelijk is, met dat verlangen reke-

ning houden. Laat het genoeg zijn, dat wij zeggen, dat juist die dwergonderstam oorzaak is, dat die kleine boompjes vlog, mooie, groote en lekkere vruchten zullen dragen. Laten wij er even op wijzen, dat men nooit hoog- of halfstamboomen moet vragen op dwergonderstam; dat is niet wenschelijk. Men zou ze trouwens ook niet kunnen krijgen.

Heeft men plaats voor leiboomen, dan neemt men ook deze op dwergonderstam, anders hebben wij meer op het oog den struikvorm of ook wel onregelmatige pyramiden genoemd en ook wel, ten onrechte, pyramiden. Dit zijn kleine, lage boompjes, zonder of met een heel kort stammetje, welke maar heel weinig ruimte innemen en bovendien gemakkelijk te snoeien en te plukken zijn. Zooals reeds gezegd, ze dragen heel spoedig. Neemt eens de proef en men zal tevreden zijn.

Heeft men een tuintje van eenige tientallen M²'s groot, dan kan men daar al eenige van die kleine boompjes inzetten; ze hebben maar een afstand noodig van 4 Meter ongeveer; voor grootere aanplantingen zouden wij de appels liever iets ruimer zetten.

Wij willen aannemen, dat er in vele tuinen wel een plekje kan gevonden worden, om een of meerdere van die boompjes te planten en zullen dan daarvoor eenige wenken geven, die de ondernemer ter harte moet nemen, wil hij eenig succes hebben. In de eerste plaats moeten wij dan aanraden te klasse boomen te nemen, vraag niet wat zij kosten, maar neem goede waar en dan bij voorkeur drie- of vierjarige struiken. Maakt intusschen de plantgaten voor de boomen gereed en wel een gat van 2 Meter lang en even zoo breed, 60 à 70 c.M. diep. 't Is goed die gaten eenigen tijd vooraf te maken, zoodat de grond flink kan doorvriezen. Voordat men begint te planten, worden de gaten met denzelfden grond weer dichtgegooid, of, zoo deze niet al te best is, neemt men anderen goeden grond van elders, takken, blad of iets dergelijks mag niet onder in het gat worden gedaan, al is het waar, dat dit vroeger algemeen gebruikelijk was. Is het gat bijna gevuld, dan mag men daarin een weinig stalmest uitstrooien, meer speciaal op de plaats, waar de boom komt te staan. Daarop komt een dun laagje grond en de boom kan worden geplant. Men bedenkt daarbij wel, dat men ondiep moet planten; naarmate de tuin nat en laag gelegen is, meer ondiep, zoodat soms de boom met zijn wortels bijna of geheel op den grond komt te staan. Voor het planten zal men de wortels van den boom moeten snoeien, men geeft ze alle een nieuwe wond, terwijl zieke of gekneusde deelen zoover worden ingesneden, totdat men op een gezond deel komt; de wonden worden zóó gemaakt, dat ze naar beneden zijn gericht, als men den boom plant. Ook aan den boom moet wat gesnoeid worden, men houdt als regel, dat bij sterk gegroeide boomen een helft van het éénjarige gewas op een buitenoog wordt afgesneden, en bij minder sterk gegroeide, een derde. Wanneer dan de boomen in het gat worden gezet, moet men goed toezien, dat de wortels alle recht worden uitgespreid en elkaar niet kruisen. Dan worden ze niet goede, fijne aarde aangevuld en matig stevig aangedrukt, vaster naarmate de grond droger is. Zijn de wortels goed overal met aarde gedekt, dan doet men boven de uiteinden nog een laagje mest, waarna het plantgat geheel gevuld wordt en rondom het stammetje met een heuveltje wordt bijgewerkt. In 't laatst trapt men de aarde niet meer aan, zoodat het bovenste laagje losse grond is. In de eerste jaren kan men tusschen die boompjes nog wat fijne groenten of ook wat zaaibloemen gaan kweken. Later als de boomen grooter worden, gaat dat niet best meer. Gras mag men nooit onder de vruchtboomen laten groeien.

Wij hopen, dat naar aanleiding van dit artikel velen er toe kunnen besluiten eens wat van die kleine boompjes aan te planten. Wij zullen daarom dan ook hier nog een lijstje laten volgen van eenige soorten, die wij voor struikvorm kunnen aanbevelen.

APPELS. *Yellow Transparent*, een mooie groote appel, die goed draagt en in het begin van Augustus rijpt. Buitengewoon lekker is zij niet daarom heeft men aan één boom genoeg

Charlemowski, ook hiervan is één boom genoeg, een mooie, goed gekleurde, vrij groote vrucht, vrijgoed van smaak; rijpt einde Aug.—September.

Sterappel. Een mooi, rood appeltje, middelmatig groot en lekker; de boom draagt goed, één boom is ook hiervan genoeg; rijpt Oct.—Decb.

Cox's Pomona. Prachtige, mooie, groote vrucht van een tamelijk goede kwaliteit, uitmuntende drager, rijpt Oct.—Novemb., ook hiervan is één boom genoeg.

Transparente de Cronseles. Een prachtige, mooie, groote, blanke appel, uitmuntend van smaak en een beste drager; rijpt in November en duurt tot Januari. Hiervan kan men wel een paar boomen zetten.

Cox's Oranje pippeling. Dit is wel een van de fijnste appeltjes, die men zich kan denken; de vrucht wordt niet extra groot, maar mooi gekleurd; zij rijpt in Novemb.—Jan., draagt zeer geregeld en ruim voldoende; van deze kan men gerust twee of drie boomen zetten.

Ribston pippeling. Buitengewoon lekkere vrucht met veel aroma, mooi, groot van stuk en sterk gekleurd; de boom draagt goed, maar moet veel voedsel hebben, rijpt Jan.—April; hiervan kan men gerust twee of drie boomen zetten.

Reinette de Canada. Uitstekende, lekkere, mooie, groote appel; de boom draagt vrij goed en jaarlijks, rijpt van Jan.—April; ook van deze kan men wel een paar boomen aanplanten.

Natuurlijk zijn er nog tal van andere appels en ook wel beste, maar hieraan heeft men voorloopig genoeg, want hoe meer er worden opgenoemd, hoe moeilijker het is een keuze te doen.

PEREN. *Précoce de Trevoux*, een verbeterde editie van de algemeen bekende muskuspeer Bon Chrétien Williams; deze is echter wat minder gemuskeerd, draagt zeer rijk en rijpt in Augustus; het is een mooie, vrij groote peer; aan één boom heeft men genoeg.

Clapp's Favorite. Volgt, wat tijd van rijpen aangaat, op de voorgaande, Sept. 't Is een mooie, groote, goed gekleurde peer, welke vrij goed van smaak is; de boom draagt best; niet meer dan één boom aanplanten.

Beurré d'Amanlis. Een lekkere, sappige peer, vrij groot, maar eentonig grauwigroen van kleur; de boom draagt best; heeft nog wel eens last van schurft, is zeer geschikt voor zandgrond; rijpt in 't einde van September; één boom is voldoende.

Triomphe de Vienne. Mooie, groote, lekkere peer; de boom draagt goed en groeit uitstekend; de vrucht rijpt Sept.—Oct.; men kan hier gerust een paar boomen van aanplanten.

Louise bonne d'Avranches. Misschien wel de lekkerste peer, die er bestaat, matig groot van stuk, goed gekleurd, met een mooien vorm; de boom draagt best, heeft veel last van schurft; de vrucht rijpt Sept., begin October; hiervan kan men gerust twee of drie boomen aanplanten.

Beurré Hardy. Een lekkere, zachte, sappige peer, mooi dofgeel van kleur en middelmatig groot; de boom draagt goed, groeit uitstekend en heeft nimmer last van schurft; de vrucht rijpt in November; hiervan mag men wel een paar boomen aanplanten.

Fondante de Charneux. Een zusje van de L. b. d. A., waarvan het wellicht een zaailing is. heerlijke, sappige vrucht, middelmatig groot, mooi van vorm, goed gekleurd. Deze wordt ook wel *Legipont* genoemd. De boom groeit maar matig, is echter zeer vruchtbaar; de vrucht rijpt eind October en November. Gerust kan men van deze lekkere peer een paar boompjes aanplanten.

Dovenné du Comicc. Is ook alweer een extra fijne peer, die feitelijk in geen tuin mocht ontbreken; de vrucht is matig groot, soms zelfs vrij groot, kort en dik van vorm, geelachtig groen of licht kaneelbruin van kleur. De boom groeit op zandgrond wel goed en draagt zeer goed alle jaren; op kleigrond klagen velen, dat hij slecht wil groeien, men vindt hem dan ook lang niet algemeen aangeplant. De vrucht rijpt in November, duurt soms tot in December. Twee of drie boompjes kan men van deze gerust zetten.

Durandeaude Tongres. Een mooie, bruine, vrij groote peer, die heerlijk frisch, sappig en aangenaam van smaak is; zij is wel een beetje rins, wat volstrekt geen reden is om de vrucht af te keuren, integendeel, het is een aangenaam zuur, smaakje. De boom draagt goed en is zeer gezond. De vrucht rijpt einde October. Eén of twee boompjes kan men van deze wel zetten.

Beurré van den Ham. Een heerlijke peer, maar het moet een mooie, lange zomer zijn, wil zij op smaak komen; de vrucht is sierlijk van vorm en heeft een mooie kleur, vrij groot. De boom groeit prachtig, is zeer gezond en tamelijk vruchtbaar, maar eischt een warm plekje in den tuin en goeden grond. De vrucht rijpt October—November. Men kan hiervan gerust een paar boomen aanplanten.

Wil men dan nog een paar extra groote peren, die ook wel lekker zijn, dan moet men eens nemen *Marguerite Marillat*, September, prachtige, groote vrucht en lekker, en *Williams Duchesse*, mooie, groote vrucht, goed van smaak, een beetje zuurachtig. October, November.

Een paar mooie, groote appels zijn *Peasgood Nonsuch*, prachtig groot, vrij goed van smaak, Oct.—Novb., en *The Queen*, mooie, groote, platte appel, goed van smaak, Sept.—October.

Heeft men ten slotte dan nog een plekje tegen muur of schutting, dan kan men daar nog een paar leiboomperen tegenaan zetten, maar nu als 't je blijft geen waaiervorm, want dat is een vorm, waar later in den regel toch niets van terecht komt en dan krijgen wij later de schuld, omdat wij het hebben aangeraden. Men moet de boomen nemen in palmetvorm. Men kiest hiervoor natuurlijk een paar late soorten, omdat men die niet bij de struiken kan hebben en wel *Beurré Alexander Lucas*, een heerlijke, groote peer voor Dec.—Jan., *Bergamotte d'Esperen*, idem voor Jan.—Febr., *Dovenné d'Hiver*, idem voor Jan.—April.

DE GREEFF.

OVERVLOED.

De boomen hebben overvloed van blären . . .
De wind komt aan in speelschen tuimeldraf
En schudt het bloemblad bij miljoenen af
En doet ze als scheepjes op de luchtzee varen
Uit huis en doos van orchidee en varen
Stuift wolk aan wolk van poedrig goudbruin kaf
Neer op den harden klinkerweg als graf . . .
Niets wordt er, niets, uit veel miljoenen paren.
De menschen hebben overvloed van woorden
En groote steden overvloed van poenen;
En strenge heeren overvloed van koorden;
Verliefde kindren overvloed van zoenen
En overvloed van bloemen waterboorden: —
Niets wordt er, niets, uit talloos veel miljoenen.

J. WINKLER PRINS.

Foto F. Juninger.

AROSA. SNEEUW-WOESTIJN.

NA DEN SNEEUWVAL.

HET sneeuwt. Het sneeuwt sinds dagen. Vreemd is mijn kamer. Door de hooge vensters glijdt en zeeft in alle richtingen het bleke licht. 't Is koel van toon, blauw-wit van kleur. Weg is de stille kamerstemming, weg 't behaaglijk gevoel van huiselijkheid. Geen voorwerp fluistert mee met zachte kleuren, of aarzelt er met twijfelvormen. Niets zwijgt in een gemoedelijk half-duister. Alles spreekt, alles dringt zich op, alles rammelt. De donkere zoldering is overtrokken met hinderlijk licht. Zelfs de diepste hoeken liggen bloot voor 't oog en hebben geen geheimen meer. Vreemd is mijn kamer. Ongezellig als 't leeg vertrek van 't leegstaand huis, vervelend als 't salon in voorjaars-schoonmaakdagen, waarop gordijnlooze vensters vrij spel laten aan 't overvloedige licht.

Buiten is de lucht egaal getint. Klein lijkt de hemelruimte, gevuld met lichtend grijs. En uit dien grijzen schoot worden onzichtbaar milliarden kleine vlokken geboren. Ze vormen een zacht donker stippengewemel tegen lichtere lucht, een over-, door- en om elkander, een woelen en krioelen, een dolle narrendans, een wild gestoei, een vreemde mallemlenboel, een duizendlijng spel. Spoedig tuurt men zich moe in 't eindeloos gewarrel en gedwarrel. Men duizelt van het staren in dien baaied van willekeur.

En toch — als ik een enkele vlok uit dien chaos met de oogen volg, zie ik het wit-donzen plokje heel precies zijn eigen weg bezweven. Schommelend, wiegend, duikelend laveert en wiggt het zich met streelbeweging door de luchtlaag heen en strijkt wichtloos neer op fluweelzachten-bodem.

Mijn vensterruiten zijn bezet, bezaaid met tal van broze onefenheden, bevrozen schijnsels, verschillend van grootte, verschillend van kleur; fonkelende stippen, glimmende schijfers, glinsterende pluizen, zilverwitte grieuweltjes, glanzige gruizeltjes, korreltjes van helder diamant en sterretjes van zuiver kristallijn. Langzaam smelten ze weg en beperelen de ruit met dauw en drop. De zwaarste druppel schiet naar omlaag, soms onzeker, — biggelend als tranen langs de wang. De lucht wordt lichter, het sneeuwen bedaart.

Naar buiten tuend zie ik den tuin voor m'n woning meterhoog bedekt met een wit, zoo zacht als pels van hermelijn. Breedere heffing of daling, kleinere bulten en bobbelvoren verraden vaag het daaronder verborgene. Het hek is verdwenen. Alleen de hoogste posten steken er nog boven uit, den kop versierd met witten fez. Enkele dragen 'm schuin op één oor. Die oolijkerds! De beide dennen, vlak voor m'n venster, zijn zwaar beladen. De takken hangen diep omlaag en schijnen aan het stammenlijf te kleven,

als de vleugels van de vlieg, die juist uit kleurig-dikken room zich 't leven reddde. Sommige twijgen zijn vervormd tot lobbige eindigende robbepooten, tot groote vogelvoeten met vliezen van sneeuw tusschen de reuzenteenen. Andere gelijken vleezige acantusbladeren, flarden van regenschermen, of staarten, druipend van sneeuw. Vele takken zijn groepsgewijze afzonderlijk beklonterd. Ze zijn zoo weinig afzonderlijk te onderscheiden als de vingers van den bakker, die de hand uit het slap-taai deeg te voorschijn trekt.

Steeds lichter wordt de lucht.

Het landschap gaat open.

Welk een geweldig toovenares is de sneeuw! Neen — zij is meer dan dat, zij is een kunstenaar „von Gottes Gnaden”, een veelzijdig gene. De sneeuw is architect, want zij scheidt nieuwe vormen.

Doch niet een architect, die bouwt in Gothischen trant. De loodlijn ligt 'm niet. En al wat spits en bits, of hoekig en puntig is van vorm, al wat schrill en mager, nijdig en hatelijk is van lijn, is hem vreemd. Eerder dan van een Keulschen Dom zou hij de bouwmeester kunnen zijn van vroeg-klassieken tempel. Overal overheerscht bij hem het horizontaal, versierd met trage, loome, goedge mollige lijnen.

De sneeuw is schilderes, want zij scheidt nieuwe tinten.

Zooals Paganini wonderen verrichtte met z'n viool, waarop één snaar, zoo weet de sneeuw te tooveren met haar palet, waarop één kleur. Wit-wit-wit is het landschap, doch 'n wit in duizend varianten. Al naar gelang het licht van den hemel speelt de gansche kleurengamma van den regenboog met teere reflexen er door heen.

De sneeuw is componist, zij scheidt een nieuw geluid.

Wie toondichtte ooit de stilte schooner? Gedempt klinken de stemmen, gedempt klinkt alle geroep. Alles schijnt te gaan op zachte voeten en in 't bosch is de echo dood. Het woud houdt den adem in en treurt. Het is gestoken in witte rouwe, waarop de grijze lucht nog enkele teere vlokken nederweent. De dennen heffen zich als slanke maagden, het hoofd ietwat gebogen en met neergevouwen handen. Roerloos staan ze in eerbiedig zwijgen. geen takkengeritsel, geen toppengesuisel. Zelfs de babbelseke bekjes murmelen niet, het sneeuwenkussen smooft hun klaterstem.

En toch is 't woud niet zonder toon. Aandachtig luistrend hoor ik in de lucht iets vreemds, een „ik en weet niet wat!”. Of is 't een hooren in verbeelding? Neen — 't is een wonderlijk, geheimzinnig beven, een donker, teeder lied. Het is de hymne aan de stilte.

Foto F. Juninger.

AROSA. HUTTEN IN SNEEUW.

Soms komt een eenzame vogel gevlogen. De wiexslag van z'n vleugels brengt een tak in lichte trilling. De sneeuw laat los en ruschend glijdt het witte kleed den boom van 't lijf. 't Lijkt een lawine in het klein. Voorop: de groote, dof-neerploffende klonters, dan een regen van losse vlokken, gevolgd door een wolk van 't fijnste stuifkristal, dat in slierige golving naar beneden zweeft. Plots verdonkerd, zwiepen de stijf-koude takken omhoog en wiegen ijlings terug in den oorspronkelijk vrijen stand.

Dan zingt en suizelt de stilte weder ongehinderd voort.

Ook het gansche dorp is ondertusschen uit het wazig licht te voorschijn gekomen. Alles is ondergedoopt en gedompeld in wit. Elk lijntje, elk richeltje is met vlokkig dons belegd en versierd. Door den opgehoopten grond schijnen de huizen en hutten zonder voeten, daardoor breeder en als gedrukt door den last van het zwaar beladen dak. Tot over de gootlijst zet de sneeuwlaag zich voort en buigt daar even om tot den aanzet van een Grieksche voluut. Enkele plekjes kleu fleuren vroolijk heen door al het wit: het bleekgroen van luiken, het vaalbruin van kozijnen, het koperrood van den steil-gladden toren, het goudgestreep van een naambord, het rood en blauw van uithangende wasch.

De straat ligt bijna verlaten. Enkele kleuters met roode neuzen en beklonterde klompjes hebben zich buiten gewaagd. Een vrouwtje, 't hoofd verborgen in vuil-grauwen doek, bezemt de stoep voor haar deur weer vrij. Een schimmel sleept snuivend, proestend de laag geladen slee. Telkens zakken z'n pooten weg in den versch-weeken bodem. Z'n rug golft als ging hij moeizaam op gevaarlijk drijfzand voort. Zweetdamp slaat 'm langs de natte, geel-witte piekharen omhoog. De telegraafpalen aan weerszijden van den weg staan wit omstoven en omplakt. De draden buigen dieper door. Ze vormen een fijn, blank gesnoer, een donzig parallel gestreep, een langgerekt accoord van witte lijnen verlopend in zuivere harmonie.

Over-zwaar verliest een draad z'n last. 't Lijkt 'n lang-witte kabel, een groote Goudsche pijpsteel, die, vallend, tot zig-zag verknakt.

In de verte duiken de bergen bescheiden op. De kleur hunner wanden smelt bijna samen met de wazige lucht, waarin het bergwoud een vage verdonkering vormt van parelgrijs gestreep.

De dag vergaat en verglijdt in schemering.

De schemering verglijdt in donkeren nacht.

Daar rijst de morgen. De zon verheft zich statig boven den grilligen kartelkam en begint het gansche landschap om te tooveren van den mineur- in den majeuretoon. En als ze eindelijk haar zenith bereikt heeft, lijkt de aarde een sprookje uit duizend en één nacht, een symphonie van goud en wit, doormarmerd met violet-blauwe schaduwen en overweld door een reuzenkoepel van juichend hemelblauw.

J. P. D. LOKHOF.

HET GETAL 14.

Zooals uit onderstaande mededeelingen blijkt, heeft het 'getal 14 een groote rol gespeeld in het leven van onzen Koning-Stadhouder Willem III.

14 Nov. 1650 werd hij te 's-Gravenhage geboren.

14! Nov. 1677 huwde hij met de Engelsche Prinses Maria, dochter van Jacobus II, en

14 Dec. van hetzelfde jaar deed hij met haar zijne intrede te 's-Gravenhage.

14 Aug. 1678 won Willem III den slag bij St. Denis.

14 Nov. 1688 landde hij in de Torbay, waarna hij spoedig Koning van Engeland werd.

14 Juni 1690 vertrok hij naar Ierland, waardoor hij meester werd van dat land.

Hij stierf in 't 14de jaar zijner regeering als Koning van Groot-Brittanië en Ierland. Medegedeeld door P. FRANSEN JZN.

ONZE ZANGVOGELS

EN HUN VIJANDEN.

III. DE EKSTER.

HOMO homini lupus. 1) Zoo schreef de bekende, satirieke blijspeldichter uit Umbrië in zijn „Asinaria" (De Ezelsverkoop). Sindsdien zijn meer dan twee eeuwen heidendom en negentien eeuwen Christendom over de menschheid heengegaan, en nog steeds heeft het gezegde van Plautus zich als gevleugeld woord kunnen handhaven. We hebben de keuze tusschen: „Fressen oder gefressen werden", zegt de Duitsche filosoof van heden, en daarbij heeft hij blijkbaar in gedachte, het menschedom evenzeer vergeleken bij wolven en schapen.

Er zijn wolven onder de menschen, onder de dieren, en, wie zou er zich over verwonderen, onder de vogels niet minder. Ik zou daarom kunnen schrijven, met een variant op Plautus' woord: „aves avibus lupi", en wat deze variant, — als alle andere —, aan oorspronkelijkheid te kort mocht komen, dat wint zij aan letterlijke juistheid, want er komen onder de vogels vele soorten voor, die hun kleinere vedergenooten, in den meest letterlijken zin van het woord, verslinden.

Ik denk dan in de eerste plaats, niet aan de roofvogels, want die zijn in ons land, ach! zoo zeldzaam geworden (als broedvogels althans), maar aan de zangvogels 2): ekster en Vlaamsche gaai.

Men kent ze wel, deze beide vogels. De ekster is de kwaaieste;

dat bleek me dezen zomer (1909) weer eens duidelijk. Ze is dus het eerst aan de beurt.

— A tout seigneur, tout honneur!

In alle vogelboeken wordt de ekster als een der ergste nest-roovers gesignaleerd. Menschen, die zich deden kennen als vogelbeschermers à outrance, hebben nog wel eens getracht, den eksters de beschermende hand boven het hoofd te houden. „In vele deelen van ons land komen ze toch al zoo spaarzaam voor”, redeneerden ze, „laten we de relatief weinig talrijke exemplaren, die nog over zijn, niet te streng vervolgen”. Maar dan kwamen tal van persoonlijke waarnemingen en ervaringen, het zondenregister van de ekster dermate bezwaren, dat men wel moest toegeven: „Neen: voor bescherming hoort de ekster zéér stellig niet in aanmerking te komen”.

Wat anderen over de nestplunderingen van deze elegante kraaiensoort hebben geboekstaafd, wil ik hier niet nog eens memoreeren. Wie er lust in heeft, kan het bij Naumann, Brehm en andere auteurs naslaan. Mijn eigen ervaring van dit jaar wil ik echter niet voor me houden.

Die ervaring was deze, dat alle nesten nagenoeg (die van holenbroeders er buiten gelaten natuurlijk), zoowel in onzen tuin als in dien der bureu zijn geplunderd. Slechts één paartje vinken heeft een tweede broedsel kunnen grootbrengen. Van alle andere werden de eieren of jongen geroofd. Merels, zanglijsters, vliegenvangers, bastaard-nachtegalen, tuinfluiters, braamsluipers, spotvogels, winterkoninkjes, vinken, groenlingen, al die vogels hadden nesten in onzen tuin of dien der bureu; het had een prachtig vogeljaar kunnen zijn: het werd er een van enkel teleurstellingen. 's Ochtends, bij 't krieken, als de nachtduisterte nog maar even had plaats gemaakt, voor de ochtend-schemering, was de ekster al uit op roof. „Schàderrakkerrakkerrak”, hinkte die dan, een geluid als van een schorre geit, met den baard nog in de keel.

En als ik dan later den tuin rondging, dan waren de jonge vliegenvangers weg, of de eieren van de merel geroofd, of er was ander onheil gesticht.

Eén maal slechts heb ik de ekster op heeterdaad kunnen betrappen.

In een vinkennestje lagen vijf jongen: over een week zoowat, zouden ze vlug zijn. Een bekend vogelfotograaf zou ze komen kieken. Een vinkennest is niets bijzonders, maar dit was laag gelegen, en in gunstig licht: dat komt niet zooveel voor, en daarom had de vogelfotograaf er de reis — heel van Bloemendaal — gaarne voor over.

En op 'n middag, na de koffie, slenter ik nog wat in den tuin. „Pienk-pienk-pienk-pienk-pienk-pienk-pienk” klonk het, in héél snel en gejaagd tempo; dat was de zenuwachtig-angstige roep van den vink, die in gevaar zit. Misschien een poes of een eekhoorn? Ik er naar toe, met den hond; die ruikt poesjes en eekhoorns onmiddellijk, en heeft ze eerder ontdekt dan z'n baas.

„Poesjes! Zoek ze dan!” En de hond aan 't ruiken, snuffelen, aan 't janken eindelijk, van spijt, dat ie niks vond. Want hij is dol op poesjes! Er viel geen enkel dierlijk luchtje te bespeuren. Dan moest een vogel wel de dader zijn. Daar is geen Sherlock-Holmessche bij-de-handigheid voor noodig om dat te begrijpen. Eén jong vinkje vind ik op den grond, met opengescheurd achterlijf, waar de ingewandjes uitpulen, en wat verderop nog één, ook al dood, maar nog lauw, zonder 'n enkele wond en met oogjes, waarin het leven nog niet gebluscht schijnt.

Het nestje, leeg, en wat scheef getrokken, is nog op z'n oude plaats; van den roover geen spoor.

Toen ben ik den grond wat gaan aanharken en midden in de vierkante, aangeharkte plek, heb ik de doode vinkjes gelegd; waarna ik zelf, in de struiken, me wat verdekt ben gaan opstellen. Daar heb ik 35 minuten gezeten. Zoo ongeveer. En toen hoorde ik 't „schaderrak” van een ekster, maar zien deed ik 'm nog niet. Daar was 't me juist om te doen; en, toen ik wat te voorschijn kwam, om het terrein nòg beter te kunnen verkennen, vloog de vogel weg; maar z'n lange staart, z'n wit en zwart, en de vlugge slag van z'n korte vleugels, hadden 'm al verraden; 't was de ekster, die er schielijk van door wickete.

„Geduld is zulk een schoone zaak
Om in een moeielijke taak
Zijn oogwit uit te voeren”.

Jawel; dat zong de rechtschapen Hieronymus en ik ben 't geheel met 'm eens; maar 't moet niet te lang duren, want dan wordt geduld een drommels vervelende zaak. Nog tien minuten hield ik me schuil, en toen was ik net au bout de ma patience. En daarom stapte ik op, en ik trok een doodgraversgezicht en een paar handschoenen aan, want — 't was waar ook, en zulke dingen gaan je wel door 't hoofd, als je met de vogelarij bezig bent — ik moest nog ergens een „deftige” visite gaan afsteken. Daar was niet af te komen!

Zulke visites zijn toch ergens goed voor; ze leeren je, dat er nòg akeliger dingen zijn, dan 't oefenen van langdurig geduld.

En toen ik terug kwam, scheen ook de ekster een visite maakt te hebben. Maar een prettige! Bij de doode vinkjes; die had ze beide weggehaald; maar de indrukken van d'r voet waren achter gebleven en daaruit liet zich met voldoende zekerheid, alweer de ekster construeeren. 3) Een gaai had het ook kunnen zijn, maar waar ik al sinds weken geen gaaien en wèl

eksters in onzen tuin had gezien, daar mocht, ook op grond daarvan, tot een eksterbezoek besloten worden.

Nog iets vond ik, een langwerpige propje, en dat was zoowaar een restje onverteerbaar of overtollig voedsel (Speiseball of Gewölle), dat de ekster naar roofvogelmanier had uitgespuwd. Dat eksters zoo iets ook al deden was me niet bekend. Een zorgvuldig onderzoek leerde mij de samenstelling van deze ekster-gewölle kennen: allereerst wat slijmige gras- en bladachtige stoffen, dan een paar boekweit- en haverkorrels, en eindelijk een stomp snaveltje van een jongen vogel.

Maar ik had door dit feit, den hoogstwaarschijnlijk dader van vele, in onzen tuin gepleegde, en — naar mij later zou blijken — nog te plegen rooverijen, opgespoord en dat was mij genoeg.

Aansporen om eksters te dooden, waar zij zich vertoonen, lijkt me een overbodig iets. Jagers, jachtopzieners en andere menschen, die het jachtgeweer wel hanteeren, weten maar al te goed, dat zij in de ekster een vijandin hebben te zien, die het schot hagel, dat zij haar van harte gunnen, maar al te zeer verdient.

J. L. F. DE MEYERE.

1) Een redenaar uit de oudheid zei eens: „Ex ungue leonem”. (Aan den klauw kent men den leeuw).

Zoo ik mij nog ééns aan een variant te buiten mag gaan, zou ik den beroemden orator bescheiden willen napiepen: Ex pede picam. (aan den poot herkent men de ekster.); ook dit gezegde komt me voor, niet geheel onjuist te zijn.

2) De eené mensch is een wolf voor den ander.

3) Dit „zangvogels” is geen lapsus calami. Hoe vreemd het ook klinken moge, de Raafachtigen (Corvidae), tot welke familie ekster en gaai behooren, worden nog immer in de orde der Zangvogels (Oscines uit os = mond en cano = zingen, of Passeres = Muschvogels, ondergebracht.

DE IJSFEESTEN TE DAVOS.

TERWIJL het in geheel Europa slecht weer is, is het in het sprookjesland Davos altijd mooi. De verwende menschen hier klagen ook wel over het weer, maar als zij zeggen, dat het erg waait, zouden wij het in Holland bladstil noemen; als zij het voor een ijsfeest een slechtendag noemen, zouden wij, leden van de A.I.J.C. roepen over het prachtige winterweer, dat het welslagen der wedstrijden zoo begunstigt. Den 29^{en} en 30^{en} Januari werden hier gehouden de Internationale Eiswettlaufen für Amateuren. Overal worden deze wedstrijden voor de belangrijkste van geheel Europa gehouden.

Weliswaar is de ijsbaan te Budapest mooier dan hier, doch het klimaat en de toestand van het ijs maken, dat de rijders zelf de Davoser ijsbaan verkiezen boven welke andere ook. Hier is te bereiken, wat elders onmogelijk was, zooals blijkt uit het feit, dat alle records behalve het 5000 Meter-record te Davos gereden zijn. Om die records verder te verbeteren, is echter het echte mooie Davoser weer noodig en niet het mooie weer, waarmede wij in Amsterdam tevreden zouden wezen. In dit opzicht troffen de rijders het niet. Den 29sten Januari sneeuwde het en was er, wel is waar zeer weinig, wind.

Oscar Matthiesen, die het bestaande officieele wereldrecord van 44¹/₅ sec. voor de 500 M. gereden door Gundersen in 1906, Ocholm in 1907 en Wichander in 1908 hoopt te verbeteren, zelfs beneden het cijfer reeds niet officieel bereikt door Wichander en Sigurd Matthiesen tot 43 à 43¹/₂ sec., zag dadelijk in, dat dit onder die weersomstandigheden niet gaan zou.

DEN HEER WORANEK EN MEVROUW WIRZT.
PAAR-RIJDEN.

De wedstrijden in het hardrijden werden geopend met 500 Meter voor Juniores, waaraan zes rijders deelnamen. Een daarvan, Morley, viel en gaf het op. Het resultaat was:

1. M. Kniel $50\frac{1}{5}$, 2. R. Weibel $50\frac{1}{5}$; 3. Burbery $51\frac{1}{5}$; 4. E. H. Freitag $55\frac{1}{5}$; 5. C. Hoffmann $56\frac{1}{5}$ sec

Twee dezer rijders, de heeren Weibel en Freitag, reden ook in de internationale wedstrijden mede.

Hieraan zouden in het geheel twaalf rijders deelnemen, doch de heeren Schilling en Rasad die door hun club niet „gemeldet” waren, vielen daardoor af, ingevolge de bepalingen der Wettlaufordnung der Internationalen Eislauf-Vereinigung.

De Wiener Eislauf Verein wist, dat Schilling te Davos wilde starten. Niet sportmanlike was het van dien Verein om tegenover Schilling zoo te handelen.

De tien overgebleven deelnemers waren de bekende rijders: Saeterhang uit Trondjen, Matthiesen en Johansen uit Chistiania, de drie aangewezenen voor de drie eerste prijzen. Verder de twee genoemde Juniores en drie Parijzenaars. Ten slotte onze twee Hollanders Taconis en De Koning, die zeer gemakkelijk No. 4 en 5 moesten worden, gezien de kracht der drie eersten en de zwakte der vijf overigen. Op de 500 Meter echter viel Saeterhang, waardoor voor Taconis, den beste der Hollandsche rijders, de derde prijs een zekerheid werd. De beide Hollanders reden de 500 Meter echter slecht, beiden in $52\frac{3}{5}$ sec. vooral slecht voor Taconis, die gedurende het traineeren een veel beteren tijd maakte. Daardoor kwam de derde prijs aan den Junior Weibel in $51\frac{1}{5}$ sec. Matthiesen verbeterde wel niet den recordtijd, doch reed toch de 500 Meter in den tijd $44\frac{1}{5}$, en werd daardoor eerste. Johansen werd tweede in $47\frac{3}{5}$ sec.

Op de 5000 meter viel Saeterhang niet, evenmin op de 1500 of op de 10000 Meters. Op alle drie afstanden werd Matthiesen de eerste in $9.06\frac{3}{5}$, $2.20\frac{3}{5}$ en $18.17\frac{2}{5}$ sec. Hiermede verbeterde hij dus het record voor 1500 met $\frac{1}{5}$ sec. De 1500 meter reed hij Zondagmorgen, toen het prachtig weer was, geen sneeuw en geen wind. Zondagmiddag daarentegen was er opnieuw sneeuw. Het verdere resultaat was:

1500 M.		5000 M.	
2. Saeterhang	$2.25\frac{3}{5}$	2. Johansen	$9.20\frac{1}{5}$
3. Johansen	$2.28\frac{3}{5}$	3. Saeterhang	$9.32\frac{1}{5}$
4. Taconis	$2.37\frac{3}{5}$	4. Taconis	$9.45\frac{1}{5}$
10000 M.			
2. Saeterhang	$18.57\frac{1}{5}$		
3. Johansen	$19.02\frac{2}{5}$		
4. Taconis	19.42		

Taconis was dus werkelijk op alle afstanden No. 4. Dit zou niets beteekenen, gegeven het slechte rijden der overigen, ware het niet, dat zijn tijden in vergelijking met de prijswinnaars zoo goed waren. De Koning reed op alle afstanden slecht en werd op de 5000 Meter zelfs door den Franschman Sabouret geslagen.

Een woord van lof aan de drie Franschen Breteau, Mancourt en Sabouret, wier eenig trainingsterrein het Palais de Glace was en die hier zonder eenige kans alle afstanden ten einde toe medereden. Het volgende jaar komen zij hier terug, om zich hier te trainen en dan kunnen ook die Franschen voor de Hollanders gevaarlijke tegenstanders worden.

DE HEER WORANEK EN MEVROUW WIRZT. PAAR-RIJDEN.

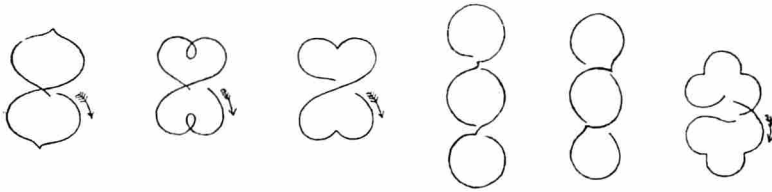
DE HEER V. DIJCK EN MEJ. ANDRÉE DE B. DANSEN.
DE TOESCHOUWER IS DE BEROEMDE HONGAARSCH KUNSTRIJDER ANDOR SZENDE.

MEJ. EILERS. KUNSTRIJDEN.

Waren op de 500 Meter de Juniores beter dan onze Hollanders, dit was niet het geval op de ook door de Juniores gereden 1500 Meter, de beste tijd was daar $2.41\frac{4}{5}$, dus 4 sec. slechter dan de tijd van Taconis, doch 6 sec. beter dan die van De Koning.

Het kunstrijden om het wereldkampioenschap werd begonnen met het rijden van verplichte oefeningen, die wij hier volgen laten, waaruit ieder zien kan, welke moeilijke figuren hier gereden werden.

VERPLICHTE OEFENINGEN.

Daarna moest ieder der rijders 5 minuten rijden, zooals hij wilde.

Saldow bleef wereldkampioen, al reed hij zeer slecht. Met 4 tegen 3 stemmen kende men hem weer en nu wel voor het laatste dien titel toe. Rittberger uit Berlijn werd tweede en de uitstekende Hongaarsche rijder Andor Szende derde. De sympathieke Thoren uit Stockholm werd tot veler leedwezen vierde.

Zonder den invloed van Saldow's naam zou de uitslag wel geweest zijn: 1. Szende, 2. Saldow, 3. Thoren.

Voor het paarijden waren drie paren ngeschreven: Mejuffr. Hubler met den heer Burger; Mejuffr. Eilers met den heer Jacobson, en mevr. Winzer met Dr. Winzer. Terwijl kunstrijden door heeren alleen voor den niet volkomen deskundigen toeschouwer vervelend is, zoo is het paarijden iets zoo bijzonder moois dat het niet te beschrijven is. Men moet het zien om het te begrijpen en te waardeeren. Entzückend, reizend, wonderbaar waren die woorden, die men allerwegen hoorde, afgewisseld door eenig, prachtig, enz.

Mejuffr. Hubler en den Heer Burger kregen welverdiend den eersten prijs.

Tusschen de twee overige paren was het verschil niet groot, zeker niet groot genoeg om Dr. Winzer en echtgenoot zonder prijs naar huis te sturen, zooals nu geschiedde. Een derde, desnoods bestuursprijs kwam hun zeker toe.

De aanwezige heer van Heloma was zoo ingenomen met het rijden van Taconis, dat hij besloot met hem naar Klagenfürst te gaan; een telegram vandaar, dat er geen ijs was, deed die plannen in duigen vallen. Sedert is hier aangekondigd, dat die wedstrijden plaats zullen hebben 6 en 7 Februari en daardoor ziet men de verschillende buitenlandsche rijders hier nog op de baan.

De heer Vallär, voorzitter van de Davoser Schlittschuhclub was niet ongeneigd hier het volgend jaar een wedstrijd te hou-

JACK STAAT VERWONDERD.

JACK BEGINT IN GEESTEN TE GELOOVEN.

den in Hollandsch schoonrijden bij genoegzame deelneming.

Hieraan zal het wel niet ontbreken, gelet op het grootte aantal hier aanwezige Hollanders, een aantal, dat ieder jaar toeneemt, doordat ieder huiswaarts-keerende weer familie of vrienden overhaalt dit pracht-sport-land te bezoeken.

De leiding van de feesten was bij den heer Vallär in uitstekende handen.

Er lebe hoch!

DE BRÜNE PLOOS v. AMSTEL.

Mijn vriend Jack of de wonderlijke avonturen van een amateur-fotograaf.

(Vervolg.)

„WAT denk je hiervan,” vroeg hij. In het eerst begreep ik er niets van, maar eindelijk werd het mij duidelijk. „Denk je, dat ze bewogen heeft?” „Ik denk het niet alleen, maar ik ben er zeker van, en dat geen klein beetje ook.” „Ja,” zei Jack, „dat kan wel, hij had dan ook nogal lang belicht.” En nu volgde er een foto, die voor Jack's doen al heel mooi was, maar weer zoo iets bijzonders, als alleen zijn foto's bij tijde konden

vertoonen en waarvoor je absoluut geen verklaring kondt vinden. Overigens was Jack in de wolken. Zoo iets moois, neen, dat had hij nog nooit gezien. Maar hoe of die oogen en dat gezicht daar kwamen, dat ging hem boven zijn verstand. Of ik aan geesten geloofde? Neen, maar vreemd was het. Want twee opnamen op één plaat was in dit geval toch ook onmogelijk, daar dan het beeld andersom zou hebben gestaan. Maar bij Jack was, zooals u ziet, niets onmogelijk en zijn wonderbaarlijke opnamen waren legio, zoodat daar alléén reeds een klein boekdeel mee te vullen zou zijn geweest.

De volgende opname deed hem ook perplex staan en, het moet gezegd, mij niet minder. Zooals wel te zien is, moet het een groep voorstellen, doch het lijkt eerder op een groep voorwereldlijke wezens, indien niet de kleeding ons anders leerde.

„Wel,” zei Jack, „daar heb je weer zoo'n mal ding. Ik geloof dat je met die beroerde donkere kamer en droge platen alle soorten van geesten kunt oproepen. Dat zijn misschien de voorvaderen geweest, van de groep, die ik opgenomen heb.”

„Gekheid, Jack, die droegen geen dubbele boorden. Maar zal ik je eens zeggen, wat er gebeurd is? Je hebt in je ongeduld je negatief te snel willen drogen, het in de zon gezet, of misschien boven het vuur gehouden.” En toen hij goed nadacht, moest hij wel toegeven, dat dit het geval kon geweest zijn.

„Zoo zie je, Jack, wonderen bestaan er niet.”

„En de Röntgenstralen dan? Wie had dat ooit kunnen denken?”

„Ha, dat is een uitvinding berustende op wetenschappelijken grondslag.”

Daarop toonde hij me een foto genomen van Amsterdam in vogelvlucht.

Op een goeden morgen, zonder zijn voornemen aan zijn familie te verraden, aangezien de onderneming van een eenigszins gevaarlijk karakter was, had hij door middel van een ladder zich toegang weten te verschaffen tot de nok van het dak. Zijn verlangen om een kiekje te nemen van Amsterdam in vogelvlucht, was zoo groot, dat hij er gaarne eenig risico voor wilde loopen

AMSTERDAM IN VOGELVLUCHT.

Zoodra hij boven op de bovenste sport van de ladder stond, en niet zonder vreezen en beven de nok bekeek, bekwam hem eerst de lust om terug te keeren, doch de gedachte ons eens iets bijzonders te kunnen laten zien, hield hem daarvan terug, zoodat hij moed vatte en één, twee, drie, als een ruiter over zijn paard zijn rechterbeen over het dak slingerde.

Maar toen hij daar boven op zat, vond hij de positie toch lang niet zoo aardig als hij zich had voorgesteld en het duurde wel een half uur, voordat hij het zoover gebracht had, dat hij zijn hoofd durfde oprichten en voor zich uitkijken, en nog wel een ander half uurje, voordat hij zijn vogelvlucht-foto durfde nemen. Nu, vogelvlucht kreeg hij genoeg, maar van Amsterdam bleek niets aanwezig. Bij het naar beneden willen klimmen, had hij nog het ongeluk, dat, toen hij de ladder met zijn voet wilde grijpen, deze uitgled, zoodat hij gedwongen was in zijn benarde positie te blijven, totdat een paar uur later een schoorsteenveger hem gelukkig uit die benarde positie bevrijdde.

De volgende foto's waren die van Jack's vriend en diens eega. Commentaar is hier geheel overbodig. Het was weer hetzelfde geval als bij den hond. Of Jack de brutaliteit nog zoo ver gedreven had om zijn vrienden die foto's te zenden, weet ik niet. Wat ik wel weet, is, dat niettegenstaande hunne gebreken Jack er nog mee in zijn schik was.

Als laatste uit vele reproduceer ik hier nog een van zijn afdrucken, waar hij weer absoluut in het duister door verkeerde. Hij, enthousiast als hij was, had, zoodra hij van de poging hoorde van Latham om over het Kanaal te vliegen, zich onmiddellijk naar Calais begeven, om een van de eersten te zijn om dat wonder te aanschouwen. Gewapend met z'n camera en twaalf van de allersnelste platen, die hij had weten te vinden, had hij des morgens den eersten trein genomen, zonder het doel van zijn reis zelfs aan mij te verraden. Hoe teleurgesteld hij was, toen telkens weer Lathams pogingen om het Kanaal over te vliegen, werden verijdeld, behoef ik u, die zoo langzamerhand Jack's temperament hebt leeren kennen, niet te zeggen. Vol spijt over het mislukken van zijn reis, wilde hij na eene afwezigheid van acht dagen weder vertrekken, toen hem door één van de daar aanwezige journalisten, met wien hij kennis had gemaakt, in het geheim werd verteld, dat Blériot den volgenden dag den tocht zou maken. Hoe Jack hierover in de wolken was en zich reeds vol trots verbeeldde thuis en onder zijn vrienden te zijn, waar hij de eerste foto's van dit voor de geheele wereld zoo veelbeteekenende feit kon vertoonen. Hij misschien de eenige in de geheele wereld!

Toen hij hoorde, dat de opstijging zeer vroeg zou plaats hebben, nam hij om de opname later, dus met zoo gunstig mogelijk licht te doen, plaats op de eerste boot naar Dover, waar hij zich 's nachts geen tijd gunde om te gaan slapen, bang dat hij zich zou verslapen.

En zoo bleef hij in zoet gepeins den geheelen nacht op, vol spanning het oogenblik afwachende, dat hij het hotel zou verlaten.

Met eenige andere heeren, die ook in het geheim waren en Jack

voor een vriend van onzen Franschman hielden, ging hij op stap en na een tijd wachten kwam werkelijk geheel in de verte als een kleine vogel Blériot.

Jack werd bleek om z'n neus van aandoening, maar had toch nog de tegenwoordigheid van geest, om dat puntje aan den horizon, nauwelijks met het oog te onderscheiden, niet te fotografeeren, ofschoon hij trippelend, alsof de grond onder hem brandde, in zijn zoeker de lucht stond te bekijken. Eindelijk echter werd het hem te machtig en moest hij een plaat belichten, of hij zou misschien op het gegeven moment een beroerte krijgen. En zoo verschoot hij zijn platen de een na de ander op een punt in de lucht; toch had hij nog gezond verstand genoeg om één plaat te bewaren, tot zich een betere gelegenheid voordeed, en Blériot dus heel dichtbij zou zijn.

Van zijn terugreis behoef ik u niets te vertellen, genoeg zij het, dat Jack, die alleen de verantwoordelijkheid niet op zich wilde nemen zulke zeldzame opnamen te bederven, een tijdje later bij mij aanklopte, behoedzaam een doos platen voor den dag haalde en vroeg, of ik die voor hem in mijn donkere kamer zou willen ontwikkelen, want zei hij, het was een verrassing. Bij zichzelf dacht hij, „Jongen, jongen, wat zal die Knips een gezicht zetten, als hij dat beeld zoo langzamerhand geheel tusschen de zwarte lucht zwevend ziet opkomen en vraagt: „Hé, wat is dat?” en hij hem dan heel effen zou zeggen: „Dat! Wel dat is Blériot, die het Kanaal over vliegt”. Menschenkinderen, wat een gezicht hij, Dr. Knips, dan wel zou zetten.

Wij gingen mijn donkere kamer binnen, die Jack niet al te erg scheen te vertrouwen, want hij keek eerst goed naar alle kanten rond, terwijl hij telkens informeerde, of ze wel goed dicht was, of mijn ontwikkelaar wel versch was, kortom, hij gaf mij al mijne lessen dubbel terug.

We waren spoedig, d.w.z. ik, aan het ontwikkelen, onder het herhaaldelijk roepen van „Voorzichtig, kerel, wees dan toch voorzichtig”, en de eene plaat na de andere bleek niets op te leveren, zoodat de arme Jack er geheel door terneergeslagen was. Hij was in het begin bijna woedend, dat, niettegenstaande de plaat aan het sluieren ging, ik niet nog een half uur wilde doorontwikkelen, maar later gaf hij mopperend toe. Hij keek er trouwens al niet meer naar, zoo mismoedig was hij.

Toen ik achteloos de twaalfde plaat in de schaal legde, en meende hetzelfde succes te hebben, zag ik waarlijk wat ver-

schijnen, maar daar ik niet wist wat het was, en dus ook niet wat boven of onder, vroeg ik Jack verwonderd: „Hé, wat is dat?” Hij was als geëlectriseerd en moest moeite doen zich te bedwingen en niet van blijdschap in de lucht te springen. „Dat!” zei hij effen, „dat is Blériot, die over het Kanaal vliegt. Ik heb hem in Dover genomen en was bijna de eenige fotograaf; de anderen zullen er wel niets van terecht hebben gebracht.”

BLÉRIOT VLIEGT OVER HET KANAAL MET ZIJN AEROPLAN.

(Wordt vervolgd).

GROOTE PLANTEN.

ZOO nu en dan hoort men wel eens van planten, die veel grooter geworden zijn, dan men ze gewoonlijk aantreft. Heel moeilijk is het dikwijls om na te gaan, wat daar wel de oorzaak van kan zijn. Beproeft men ze op juist dezelfde wijze te kweken, dan zal dit gewoonlijk niet gelukken en leest men dan ook nu en dan, dat een plant op deze of gene wijze behandeld moet worden, omdat men er op deze manier hier of daar zulke bijzonder gunstige resultaten mede verkreeg, dan moeten zulke berichten steeds met de noodige voorzichtigheid worden aanvaard.

In een oud Belgisch tijdschrift vinden wij eenige opgaven van heesters, zoo groot, als men ze gewoonlijk niet aantreft. In een der voornaamste straten van het plaatsje St. Waas-la-Honghe staat tegen een café een reusachtige *Fuchsia*. Zij staat tegen den tuinmuur en bedekt niet alleen den geheelen gevel, doch vormt in den tuin ook een prieel, waarin niet minder dan 40 menschen ruim plaats kunnen vinden. Onnoodig te zeggen, dat zij des zomers, in vollen bloei, een prachtig gezicht oplevert.

Een tweede zeer groote plant van hetzelfde geslacht komt voor op het eiland Man. Deze werd in 1834 geplant, en is dus thans 75 jaar oud. Zij heeft een hoogte van 4.50 M. en de geheele omtrek van de kroon bedraagt ruim 25 M. Ook deze wekt, in bloei staande, ieders bewondering.

Hetzelfde blad maakt ook melding van een reusachtigen roze-laar, die voorkomt in den tuin der marine te Toulon. Het is een *Rosa Banksiae*, en er wordt van beweerd, dat zij in 1813 als stek door een Fransman mede uit Rusland werd gebracht. Deze stek werd geplant tegen een muur van 2 M. breedte en 6 M. hoogte. Weinig dacht degeen, die haar plantte, dat deze muur veel te klein voor den rozenstruik zou worden en toch is dit inderdaad het geval. Ieder jaar moeten er groote takken van 3—7 M. lengte uitgehakt worden, wat niet wegneemt, dat zij vroeg in het voorjaar met bloemen als overdekt is, waarvan het aantal somtijds op meer dan 60,000 wordt geschat.

Werkelijk een zeer belangrijk exemplaar, een aardige herinnering aan een mislukt, doch grootsch wapenfeit.

E. TH. W.

WAT DRIJFT DAAR?

Wat drijft daar voor rozeblad ver aan de kim,
Wat drijft daar voor rozeblad ver?
Wat fladdert wijd-uit daar, nu her en dan der,
Wat fladdert er wild als een neevlige schim?....
Geen rozeblad is het, geen zonnegeglim,
Geen gloed van een schitterende vallende ster,
Geen gloor van een dwaallicht, nu der en dan her,
Geen avondzon-spiegling in plas en in zwim.
Is 't wiekslag van vogel in zwaar-vochte lucht,
Een duif die wil scheiden, maar scheidende draaft?
Een watergordijn, dat met murmlend gerucht,
Als schuimwijn, die tegen bokaalwanden kraalt,
Met driftige blankheid zijn kerker ontvlucht?....
't Is blond van mijn liefste waar de avond op straalt.

J. WINKLER PRINS.

EENE MOSLEMSCHE BEGRAFENIS.

TERWIJL ik kijk naar de schepen en booten, die zeilen en stoomen op kleine- en groote-vaart, naar Kampen, Friesland en de tropen van Oost en West, passeert 'r een begrafenisstoot. Voorop, de met franjesteekte begrafenis-ondernemer, gevolgd door een groepje hooggedopte aansprekers, dan de hooge koets, die den overledene naar z'n laatste rustplaats brengt, geflankeerd door de dragers en ten slotte de gepalfrenierde, dof-zwarte volgrijtuigen, waarvan de inzittenden den overledene de laatste eer bewijzen. Eene gewone Amsterdamsche begrafenis. De stad van „Duizend en één nacht” komt voor m'n geest, toen me daar in haar Arabisch kwartier ook eens een treurstoot voorbij trok.

„Allâhu akbar, Allâhu akbar, lâ ilâha illa' llâh, la ilâha illa' llâh”! (God is groot, herhaald, er is geen God, dan God, herhaald), was het geroep, gemengd met ontzettend vrouwengegil, dat me opschrikte bij een fez-stalletje in een der nauwe bazarstegen, die uitkomen op de hoofdstraat der zoo bedrijvige Moslemsche wijk.

„Donkey, messioe”? Ezel meneer? „Donkey, messioe? Good donkey, very good donkey!” Op den rug van een ezel in de drukte is het wel goed, dus gauw een accoordje met den oolijken ezeljongen gemaakt, voet in den beugel en hupp op het edele dier, dat bij ons zoo miskend wordt en hier in het Oosten zoo'n onmisbare rol speelt.

Na op de hoogte van den staart een stevigen peut van den drijver gehad te hebben, neemt m'n viervoeter den draf, z'n jonge meester achter 'm aanhollend, die al maar ôa, ôa, ôa schreeuwt, wat bij ons in Groot-Mokum beteekent „hée, past 'r op”!

Hoo, stop. Hier aan de „Mouski”, de groote verkeersader der Arabische wijk, stuitte ik op den grooten menschen-drom.

Wat een typisch, overweldigend-tooverachtig tafereel in deze bochtige, nauwe straat!

Wat een kleurenspeel!

Prachtig, sterk belijnd, steken de bovengevels der huizen, lichtgeel en rose getint door de Afrikaansche namiddagzon, af tegen het diepe blauw van het uitspansel.

Scherpe schaduwen tegen het licht-gele gevel-pleister, werpen de donkere uitbouwsels, dakverlengingen en groene erkers, achter welker geperforeerde luiken en blinden Kairo's hemelsche maagden de straattooneelen begluren.

De kromming der straat wordt gesloten door eene moskee, waarvan de slanke minaret, hoog boven alle huizen uit, weer in rose-gloed schittert tegen het azuur des hemels.

Het is het rijk der kleuren en tinten!

Boven, twee hoofdtonen, het diepe blauw van het uitspansel en het geel-rose van de minaret en gevels.

Beneden, de donkere schaduwen der bazars en stalletjes met de vies-bruine zeildoek-spanningen, waar-onder en -langs de bont geschakeerde menigte wriemelt en miert.

Het verblindend wit mengt zich met het brandend rood, indigo-blauw met hel-geel, parel-grijs met donker-bruin, licht-groen met violet.

Het is een genot al die scherp tegen elkaar afstekende kleuren der opperkleeden, hemden, hoofddoeken en tulbanden op te nemen. Allerlei rassen krielen door elkaar!

Soedannegers, Berbers, Rif-piraten, Arabieren, Bedouïnen en Fellahin, de Bedouïnen als uit brons gehouwen in langen omslagmantel en in strik-omwonden hoofddoek, trotsch op z'n kameel gezeten, de Fellah barrevoets in blauw, versleten, omgord hemd, z'n kameel, beladen met voortbrengselen van z'n stukje bouwland, bij den teugel voortleidende. Vrouwen, die door de menigte zweven met waterkruik op 't hoofd, of met een naakt bruin nikkertje schrijdelings op den schouder.

Vrouwen per ezel in kostbare met goud bestikte zadels en beugels en vrouwen barrevoets in versleten gerafelde ponnen, maar allen in 't zwart gehuld met hoofddoek en sluier.

Van velen is gelukkig nog iets te zien en wel de bezielende, groote, amandelvormige oogen, overschaduwde door de dichte ondoor-dringbare wimpers en dik-gelijnde wenkbrauwen.

Oogen, even gloeiend als de zon, die deze kleurrijke wijk beschijnt.

Aan het gemier is ook het getier evenredig. Waterdragers, fruit- en broodverkoopers, bedelaars, enz., alles schreeuwt en tiert door elkaar.

„Lâ ilâha....” enz.. is het onwelluidend gedreun van eene compacte massa, die, in ijelenden spoed, met de in haar kern boven alles uitkomende lijkbaar, zich een weg door het straatgewoel baant. „Allâhu akbar” enz. „Mohammedar-rasûlu llâh”! (Mohammed is God's profeet) steunen luid met schorre stemmen eenige arme blinden, die den lijkstoet openen. Het zijn ellendige stumperds, met vodden omhangen, de ontstoken oogleden als met eene dubbele laag aasvliegen bezet. Iedereen maakt vrij baan voor hen. Vlak op de hielen worden de ongelukkigen gevolgd door een troepje jonge mannen. Ze dragen hooge kappen, die met pluimen van kleurig gestreept doek versierd zijn, over de borst kruisen zich twee snoeren, waaraan flinke houten ballen zijn geregen. Een houten sabel en eene karwats of roede van dik gevlochten touw voltooit hunne uitrusting. Het zijn derwischen van eene zekere orde, zij hebben de vaan van de orde, rood met witte halve maan en ster ontrold. Voort, in haast-je-rep-je-pas, onder 't brullend uitstooten van „Hu, Hu, Hu en Allâh, Allâh, Allâh”, de roede boven 't hoofd zwaaiend, trachten ze zich in extase te brengen.

Het Hu, Hu, Hu en Allâh, Allâh, Allâhbrullen dezer fanatieken wedijvert met het gegil der komende vrouwen. Na de derwischen, de mannelijke familie-betrekkingen, die in somber stilzwijgen voortgaan, er zijn 'r bij, die 'r bepaald goed-gezeten uitzien met de zijden opperkleeden en goedverzorgde baarden. Hun stille deelneming valt niet op, wel de vier scholieren, die op een van palmentakken gemaakten standaard, overdekt en gedrapeerd met kleurige zijde, een koran dragen en met schrille jongensstemmen passages uit de „Haskriyeh” zingen, een gedicht over het laatste gericht. Nu komt de baar met haar zielloozen last, op de schouders van vrienden van den overledene gedragen, die af en toe door anderen worden afgelost. Het stoffelijk overschot, in linnen gewikkeld, is slechts door een blauw kleed, met donkere strepen overdekt; op een laag paaltje voor op de baar hangt de fez van den overledene.

Achter den doode komen de vrouwelijke bloed- en aanverwanten met verwilderde haren luid snikkend en steunende, kermende en weklagende; sommigen schuren den om den hals geworden hoofddoek of sluier heen en weer over den nek, anderen fladderen van links naar rechts den opgenomen sluier voor het gezicht of nemen zand en stof van den grond op en werpen deze ongerechtigheden over gelaat en boezem. Ze zijn vergezeld van treur- of klaagvrouwen, wier beroep het is de goede hoedanigheden en deugden van den afgestorvene uit te bazunen. Klaag-vrouwen, die terwijl de vrouwelijke betrekkingen in de sterfkamer met schaar en naald het laatste uitzet gereed maken, voor den ingang van het vertrek met armen en hoofd tegen den muur slaan, den doodzang zingen en den doodendans dansen. Klaag-vrouwen, die

allerlei misbaar maken, onderwijl de lijkenwasscher z'n werk verricht en alle openingen van het doode lichaam als ooren, neusgaten, met proppen katoen dichtstopt. Klaag-vrouwen, die alleen even rustig zijn, wanneer de schoolmeester naast het lijk eenige kapitels uit den Koran leest. Is dit gebeurd, dan wordt de doode in linnen gewikkeld en in haastigen spoed uitgedragen, zooals de stoet nu voorbijtrekt.

Het is alsof ze in een niet uit te komen zee van jammer en verdriet geworpen zijn, zoo gaan deze treur-vrouwen te keer. Het schijnt, of ze zich zelve onder hypnose gebracht hebben. „Elles sont plus royalistes que le roi”. De zelf-hypnotiseering doet ze kreten slaken als: „O, wat een ramp!” „O! mijn kameel!” „O! Kameel van m'n huis!” De kameel is het symbool der kostwinning. Tot in merg en been dringt het kermen, gillen en weklagen der vrouwen, doorbruid van het Hu, Hu, Hu en Allâh, Allâh, Allâh der derwischen. Zelfs m'n grauwtje komt onder den invloed en balkt op 't onhebbelijkst mee. Zoo, dreunend en steunend, gillend, brullend en weeklagend trekt de compacte hoop in vliegende vaart naar de moskee, waarvan de patroonheilige de bijzondere vereering der bloedverwanten geniet. Voor het graf van den patroon wordt de baar geplaatst. Nadat eenige gebruikelijke gebeden zijn opgezonden, heeft er een soort dooden-gericht plaats, doordat de voorganger aan de familie en laatste-erbewijzers vraagt: „Wat getuigt U van den doode?” „Wij getuigen, dat hij een vroom man was”, is aller antwoord in koor, welke getuigenis ook wel eens van een minder vrome gezegd zal worden. De baar wordt weer op de schouders genomen en nu in allerijl naar de plaats gebracht, waar kleinen en grooten gelijk zijn en de knecht vrij is van z'n heer. In het, in den loop van den dag, opgemaakt keldertje wordt het in linnen verpakte omhulsel met het gelaat naar Mekka gericht ingeschoven, de voorganger roept, vóórdat het graf gesloten wordt, met nadruk den doode nog eens de geloofsbelijdenis *) toe en hiermede is ook dit weer voorbij.

Aan het graf ontvangen de blinden hunne giften, en worden dragers en klaagvrouwen betaald.

Zoo bewijst ieder volk naar zijne overtuiging de laatste eer aan zijn dooden.

D. BARENDSE.

*) De geloofsbelijdenis wordt den overledene nog eens toegeroepen, opdat hij die toch maar niet vergete als aanstonds in den komenden nacht de twee engelen de ziel — die volgens islamsche begrippen nog een nacht in 't lichaam huist — zullen ondervragen en onderzoek doen naar de goede en kwade handelingen in 't volbrachte aardsche leven.

In zittende houding zal ze de Engelen Munkar en Nekir antwoorden, vandaar dat alle moslemsche tombes tamelijk hoog opgemaakt zijn.

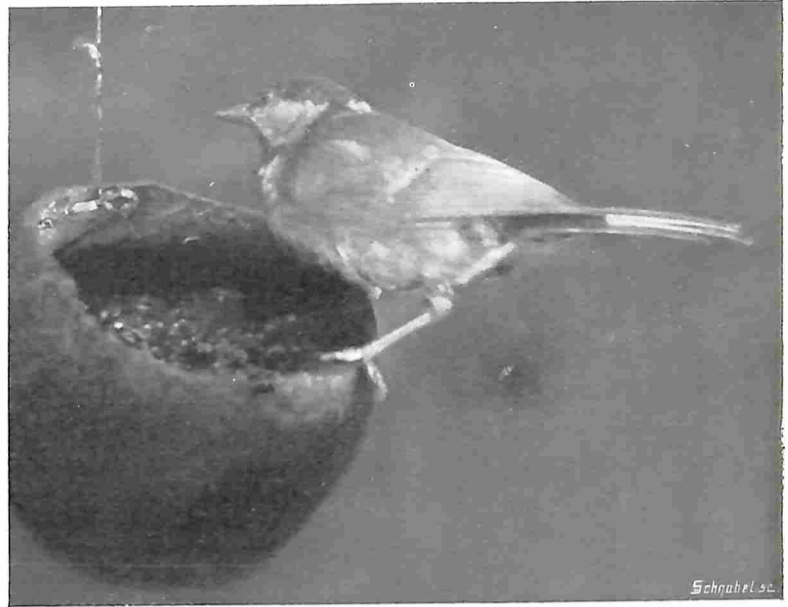
D. B.

VOGELS IN FEBRUARI.

ZOOALS de meeste menschen wel weten, volgt op een zachte December en Januari, zooals we pas gehad hebben, niet zelden een strenge nawinter. Dan is het de ware tijd voor den vogelbescheimer, want eenige strenge dagen richten gewoonlijk meer schade onder de vogelwereld aan, dan een gansche winter, welke gewoon, regelmatig verloopt. Moeilijke tijden doorleven de vogels bij ijzel, zooals o.a. in 1908, want deze maakt het hun onmogelijk hun gewone voedsel in de boomen en struikgewas te zoeken, daar alles dan met een laagje ijzel bedekt is. Komt er dan ten overvloede nog een flinke sneeuwstorm en een felle Noord-Oostenwind bij, zooals het in Februari zoo vaak het geval is, dan stijgt de nood op het hoogst, en wordt het meer dan tijd, dat gij den honger- en koude-lijdenden dieren voedsel verschaft. Verschillende vogels, die pas uit warmere streken zijn teruggekeerd, zooals kwikstaartjes, leeuweriken, roodborstjes, enz., kruipen op een beschut plekje dicht bijeen, en hij, die

ZWARTKOPMEES OP WINTERVOER.

KOOLMEES OP EEN KOKOSNOOT.

dan nog weerstand kan bieden aan den trouwhartigen blik uit het groote zielvolle oog van het roodborstje, dat op uw vensterkozijn zit, die moet wel een hart van steen in de borst hebben. De wintervoeding is in dezen tijd van de grootste waarde voor de instandhouding onzer vogelwereld, mits zij goed en „fachgemäsz” worde uitgevoerd. Het gemakkelijkst, en toch zeer doelmatig, kom je er af, door hier en daar in een boom een halve kokosnoot op te hangen. Daar zijn vooral de meezen dol op, pimpels, kool- en zwartkopmeezen. Ook op vet en reuzel. De lijsters kun je op rotte appels tracteeren, en de vinken, heggemusshjes en roodborstjes op allerlei zaden en brood, vooral brood, daar houden alle vogels veel van. Buiten zingt de zanglijster reeds hare wondermooie strophen, ons nog zoo goed van den vorigen zomer bekend. In 't eerst gaat het nog wel een beetje hakkelend, maar na een paar mooie dagen is zij weer de oude. Tegen de tweede week van Februari komt de veldleeuwerik met zijn heerlijk gejubel, en bijna tegelijkertijd ook zijn neef, de boomleeuwerik, met zijn helder, rein gezang.

Als de hazelaar katjes krijgt, en de anemonen en sneeuw-klokjes beginnen te bloeien, duurt het ook niet lang meer, of gij hoort den vink slaan, en ten slotte, op het einde der maand, den zuiveren merelzang en het roe-koe van de boschduiven. Zooals ge ziet, zijn er al heel wat vogels, die de Lente in het hoofd hebben. Ook aan de gevederde vrienden, die ons den heelen winter niet verlaten hebben, is de machtige invloed van het voorjaar duidelijk merkbaar. Vol vreugde trilt het klokjes-heldere getjingel van het hemelsblauwe pimpeltje door de nog kale takken, en ook de koolmees probeert zoo nu en dan al te zingen. De kauwtjes vliegen in groote troepen luid roepend over de dorpen en steden rond, en ook de spechten, groene en bonte, hebben bijzonder veel praats. De eksters beginnen zelfs al te bouwen. Dat is nog eens vroeg, hè? In de hooge, spichtige populieren, die langs den dijk staan, maken zij onder hevig gekrakeel en kabaal hun sterken burcht. Een enkelen keer bouwen zij ook wel eens in een lageren struik, een meidoorn of zoo. Het nest is bijzonder hecht en sterk: de ekster, die zelf een groote eier- en jonge-vogel-roover is, beschermt zijn eigen kroost op voorbeeldige wijze tegen zijn vijanden. Ook de Vlaamsche gaai denkt al aan haar nakomelingschap, en begint in de dichte sparren haar nest te maken, al bijna even goed verzorgd als van vriend Pica. De musschen plakken overal slordige nesten onder de dakgoten en pannen, zoodat er lange slieren stroo, hooi of schapenwol uithangen. Waar ze vaak gestoord worden, gaan ze in de boomen nestelen, zooals b.v. in den tuin van het Concertgebouw te Amsterdam. De merel en de zanglijster hebben soms in Februari ook al bouwplannen, maar meestal wordt het toch wel Maart. Ook de roeken betrekken hun gemeenschappelijke kolonie weer. Bij mooi weer zitten de gemoedelijke spreeuwen al in troepjes van zes à twaalf „soos” te houden, wat eigenlijk een erg komiek gezicht oplevert. Iedere nieuw-aangekomene wordt met vleugelgeklepper, lang uitgehaald gefluit, (net 't fluiten van een gewerkgogel) en met alle bliken van belangstelling en liefde ontvangen. Van louter vreugde en pret dansen ze op de takken, en zitten te kokhalzen en te „schnalzen”, dat het een aard heeft. Op de weide zijn weer de vroolijke kievitien teruggekeerd. Onder lustig „kie.....wit”, kie.....wit” dwarrelen de prachtige lenteboden als vlinders over het veld, nu eens bij hun schommelvlucht de blanke onderzijde, dan weer den groen weerschijnenden rug toonend. Het zijn meest nog doortrekkers. Met opgerichte, wapperende kuiven stappen ze deftig door het nog korte gras. De wilde ganzen en zwanen trekken weer naar het Noorden, evenals de kramsvogels en andere lijstersoorten, die nog hier vertoeven. Langs het strand vooral is de vogeltrek weer in vollen gang, maar nu in tegengestelde richting. Vooral wulpen zijn er in Februari een groot aantal. Ook zij zoeken langzamerhand hunne broedplaatsen weer op. Ja, de heele Nederlandsche vogelwereld is „aufgeregt” in deze dagen, want weldra is het Maart, en dan duurt het ook niet lang meer of het is uit met de zorgen!

W.

DUPLEX-BEGONIA'S.

Op bladzijde 155 van den vorigen jaargang van „Buiten” wijdden wij een vrij uitvoerig artikel aan de *Knolbegonia's*, en deelden daar het een en ander mede over de enkele en de gevulde of z.g.n. dubbelbloemige verscheidenheden. Wij maakten in dit artikel toen geen gewag van de *Duplex-begonia's*, omdat wij overtuigd waren, dat er wel eens een gelegenheid zou komen om dit fraaie ras in het bijzonder te bespreken, terwijl wij toen geen goede foto daarvan tot onze beschikking hadden. Thans zijn wij door de welwillendheid van een onzer kweekers wel zoo gelukkig, en willen dan ook niet nalaten de aandacht op deze fraaie Begonia's te vestigen, overtuigd dat zij, die ze zich aanschaffen, er veel genoegen van zullen hebben.

De *Duplex-begonia's* houden, zooals nevensstaande afbeelding duidelijk aantoont, het midden tusschen de enkele en de gevulde bloemige variëteiten. Deelden wij destijds mede, dat een enkele begoniabloem uit een viertal bloemdekbladeren is opgebouwd, die tegenwoordig in vorm en kleur bijna volkomen overeenkomen, terwijl een gevulde bloem uit een groot aantal dicht opeengeplaatste bloembladeren bestaat, die gewoonlijk een gesloten bloem vormen, bij den duplex-vorm treft men daarentegen in de eerste plaats, als buitenste krans, de vier bloemdekbladeren aan, doch daarbinnen vindt men nog een aantal bloembladeren. De laatste zijn echter niet, zooals bij de gevulde verscheidenheden, in elkander gekronkeld, doch elk bloemblad blijft op zichzelf zichtbaar, waardoor ook het hart van de bloem duidelijk te zien is. Het gevolg hiervan is, dat de *Duplex-begonia*, wat den bloemvorm betreft, de goede eigenschappen van de beide reeds besproken vormen in zich vereenigt. Daarbij komt, dat zij, wat afwijking betreft, gewoonlijk juist zoo groot zijn als de enkele bloemen, terwijl de goed gevulde begonia-bloemen in den regel aanmerkelijk kleiner zijn. Er is echter nog een bijzonder goede eigenschap, waardoor dit ras zich onderscheidt, n.l. dat de bloemen zeer sterk zijn en zich dus voor perkbeplanting bij uitstek leenen. Een van de groote en onoverkomelijke bezwaren toch van de gevulde bloemige *Begonia's* is wel, dat de bloemen feitelijk te zwaar zijn voor de stengels, die ze dragen moeten, wat ten gevolge heeft, dat ze gewoonlijk neerhangen en, wil men ze goed kunnen zien, opgebonden moeten worden. Deze minder goede eigenschap hebben de *Duplex-begonia's* niet, daar haar bloemen flink rechtop staan, waarbij nog komt, dat de gevulde verscheidenheden voor perkbeplanting ten eenenmale ongeschikt zijn, daar de zware

bloemen bij eenigszins zwaren regen of wind dadelijk afbreken. Dit nu is bij het hier besproken ras geenszins het geval en zij van onze lezeressen of lezers, die verleden jaar de Zeister bloementoonstelling bezochten, hebben zich daar volkomen van kunnen overtuigen. Van de hier afgebeelde *Duplex-begonia* was toch een zeer groote inzending aanwezig en niettegenstaande de hevige slagregens en stormen, die deze expositie teisterden, waren de bloemen op den sluitingsdag nog bijna net zoo mooi als toen de tentoonstelling geopend werd. De planten hebben toen de waterproef glansrijk doorstaan.

Hoewel niet direct nieuw, dateert dit Begonia-ras toch nog niet van zeer ouden datum en wij herinneren ons nog zeer goed, dat de eerste *Duplex-begonia's* werden tentoongesteld en toen zeer veel opzien verwekten. Wanneer echter hij, die ze inzonder, zijn toen bekroonde bloemen vergelijkt met die, welke hier afgebeeld is, dan zal hij zelf den grooten vooruitgang, die er ook bij deze bloemen heeft plaats gehad, ongetwijfeld gaarne erkennen.

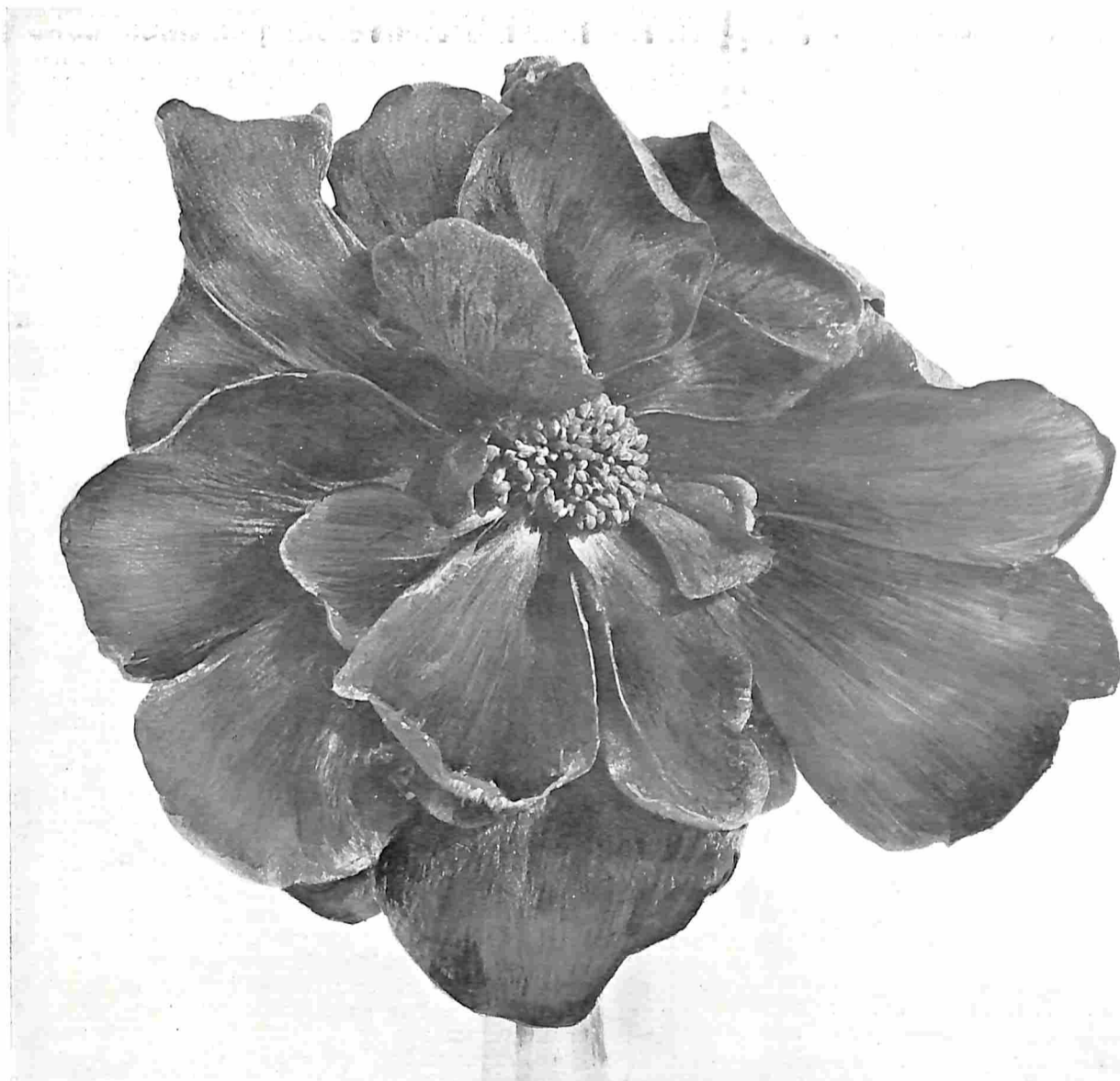
De *Begonia*, waarvan wij zoo gelukkig zijn hier een afbeelding te kunnen geven, is van Nederlandschen oorsprong en werd door een van onze kweekers gewonnen. Op de in September 11. gehouden plantenkeuring vanwege de Ned. Maatschappij voor Tuinbouw en Plantkunde werd een collectie er van ingezonden, en dat de planten voldeden, blijkt wel uit het feit, dat er toen een zilveren medaille aan werd toegekend, haar goede eigenschappen werden toen algemeen erkend. Niet alleen toch door een mooien vorm en goeden stand muntten zij uit, doch ook de kleuren, voornamelijk wijnrood, oranje-rood en rose, waren levendig en buitengewoon mooi.

De cultuur van deze *Begonia's* wijkt in geen enkel opzicht af van die der gewone Knolbegonia's, zoodat wij, wat dit betreft, om herhaling te voorkomen, kunnen verwijzen naar ons artikel van het voorgaande jaar. Bij het voortkweken rekene men er echter op, dat de Duplex al evenmin constant zal zijn als de andere gevulde *Begonia's*, zoodat, wil men een bepaalde kleur of vorm vermenigvuldigen, dit niet door middel van zaden, doch uitsluitend door het stuksnijden van oudere knollen, of wel door het stekken van jonge scheuten moet geschieden. Hoewel de eerste manier zeer goed uitvoerbaar is, achten wij ze toch niet de meest aanbevelenswaardige; wil men ze echter toepassen, dan vergete men niet de wondvlakten goed met fijne houtskool te bepoederen, daar men anders gevaar loopt, dat zij daar gaan rotten. Veel beter doet men echter direct jonge planten te kweken van stekken, daar deze gewoonlijk veel sterker zullen zijn, en dus mooier en rijker zullen bloeien, dan die op de

voorgaande wijze verkregen. Hiertoe legt men de vierjarige knollen in Januari of Februari op bodemwarmte in vochtig zand. Zij zullen dan spoedig gaan uitloopen en zoodra de scheuten een lengte van ongeveer 10 c.M. bereikt hebben, kunnen zij afgesneden en in warm zand, bij voorkeur in een kweekbakje, gestoken worden. De zoo behandelde stekken zullen zeer spoedig wortelen en kunnen daarna opgepot worden. Houdt men de opgepotte planten a n v a n k e l i j k warm, totdat zij aan den groei zijn, dan kunnen zij langzamerhand afgehard en daarna in een bak verder opgekweekt worden. De planten, die men op deze wijze gekweekt heeft, hebben het voordeel, dat haar bloemen volkomen gelijk zijn aan die van de moederplant. Vooral, wanneer men een vak met een zelfde verscheidenheid wil beplanten, en daartoe leenen de *Duplex-begonia's* zich uitstekend, is deze wijze van vermenigvuldigen het meest aanbevelenswaardig.

Met de meeste gerustheid durven wij ieder, die er prijs op stelt een of meer mooie vakken met *Begonia's* in zijn tuin te hebben, aanraden eens een proef met de *Duplex-begonia's* te nemen; wij zijn overtuigd, dat zij hem veel voldoening zullen geven.

E. TH. W.

DUPLEX-BEGONIA (NAT. GROOTTE).